Konstru-Forumo 32

Prov-ekzemplero

decembro 2011

Tiu nova numero de nia bulteno „ Konstru-Forumo“ estas la unua farita de mi, Pierre Grollemund, (PG) nova kunordiganto,. Anstataŭi Jan Werner ne estas facila tasko ! Fakte, mi proponis mian helpon kaj neniu alia sin proponis, do jen nova tasko, ne nur help-cela, sed kunordiga !

Mi memorigas al vi kio estis dirita pri nia labor-metodo : La forumo traktas jen unuopajn nociojn kaj terminojn, jen etajn nociarojn. Tiu ĉi labormetodo plaĉas al mi. Ni malrapide progresas, sed ni ne progresu tro haste. Mi pensas, ke multaj kunlaborantoj apenaŭ povas trakti pli grandan aŭ rapidan laboron. Do, mi opinias, ke ni ne sukcesus labori pli rapide aŭ pli multe. Gravas ankaŭ dediĉi tempon al kompilado kaj publikigo de rezultoj. Ĉu en la JK 2010 estas planita resumo de la prideciditaj terminoj el KF? ***(Fakte tio aperis en la Jar-Kolekto 2010 de la paĝo 66 ĝis la 99 !PG)***

De Pierre : mi kunsentas pri tiu sinteno kaj tial proponas al vi :

1. plu trakti la jam enŝovitajn temojn
2. iom postiome komenci novajn temojn laù propono de niaj membroj.
   (vidu mian proponon ĉi-malsupre)

En la lastaj numeroj de Konstru-Forumo, mi observis, ke multaj punktoj restas netraktitaj. Mi tajpis liston de la jam traktitaj temoj, kadre de nia interŝanĝoj, por havi ian **supervidon** de la tuto. Bonvolu rigardi ĝin kaj skribi al mi **kiujn temojn vi taksas nepre sekvindaj**. Mi verdigis kiam mi pensis, ke la temo estas fermita post konsento ; kaj mi flavigis, se estas dubo, almenaŭ ĉe mi ! Bonvolu korekti se eblas al vi.

TERMINOJ ĉu akceptitaj ĉu plu debatotaj en KONSTRU-FORUMOJ

			En kiu N° de K-F
• N° 3	Kurt-solivo / kurta solivo	konsentita	KF 13 / 14/ 15
• N° 13	kipado knikado **kipi**, **kipado** (netransitiva verbo).		KF 13 / 14
• N° 14	bitumo asfalto	Konkludo KF19 : ne decidite ?	KF 13/14/15/16/18/19
• N° 15	debito spezo aŭ trafluo.	Konkludo KF19 : ne decidite ?	KF 16 /18/19/20
• N° 18	„Humgebindehaus“ =	?	
• N° 19			
• N° 20	ladisto / zinkisto / tubisto	konsentite sekvota kun aliaj meti-nomoj	KF 16
• N° 21	demoli malkonstrui		
• N° 22	tekto, planko, plafono	konsentita	KF 16
• N° 23	Vimbergo, aĵuraĵo	Fermite (ĉu ne decidite ?)	KF 15/16 /17 /18
• N° 24	Sanktusturo?	Fermite, sed ne decidite ??	KF 15 / 16 /17
• N° 25	stuko, puco.	Ŝajne konsentite	KF 15 / 29!
• N° 26	vicbalko konsentita	propono aldoni ene de temo ĉarpentista	KF 15 /16
• N° 27	lignajn tabulojn OSB.	**lignerfaska tabulo**. Konsentite	KF 15 / 16 / 17
• N 28	dukto & dukti.	Ŝajne konsentite	KF 15 / 18
• N° 29	etaĝo	konsento pri uzo de tiu termino inkluzive de la ter-etaĝo ?	
• N° 30	kanalizo, kanalizacio, kloako.	En Jar-Kolekto 2010	KF 16/17/

- N° 31 Bazaj terminoj el konstrufaka varmteĥniko. Sekvota ? 18/19/21/22 KF18/19/20 22/28/29

- N° 33 lodnivelilo KF ? / 22
- N° 32 Taluso, talusi ĉu konsento ? KF 20/21/23
- N° 34. karbominejaj nocioj mi proponas nun ne trakti tiun temon iom konstruad-ekstera !
-

Pri la sekvantaj temoj, mi proponas plu labori laŭ viaj emoj, sed mi bezonas tempon por ĉion legi detale

- N° 35 **Bildvortaro Duden 271** Konstruejo I supozeble laboro ne finita ! KF 23/26
- N° 36 Fluato Konsentite KF 24
- N° 37 **Bildvortaro Duden 272** Konstruejo II 37 **ŝtopvando**. KF 24/26
- N° 38 traverso, longverso, ĉu konsento ? KF 24/26/29
- N° 39 Distingi dom-angulojn ne ekzistas konsento, sed fermite KF 25
- N° 40 Ladista foldo/faldo (ne ekzistas konsento) KF 25/26
- N° 41 Segitaj lignopecoj Sekvota ĉu eblas sinteza tabelo? KF 25/26/29/30
- N° 42 **Bildvortaro Duden 273** Ĉarpentisto KF 25/26
- N° 43
- N° 44 Mönch-Nonne Dach imbrico / kaliptero KF 28
- N° 45 Balkosubtenaj konstruktoj ege komplika afero ! KF 28/29/30
- N° 46 **balkoj kaj kampo aŭ spano** sekvota ? KF 28
- N° 47 lumkovralo fermite sen konsento KF 28/31
- N°48 **bindoro** konfuzo eblas kun bindo-trabo ? KF 28/30
- N° 49 **krenela balko** mankas desegno 3dimensia KF 28/29
- N° 50 **La temo 50 – EBV Duden 275** tegmento kaj tegmentistoj KF 28/29
- N° 51 **Ŝtonceramiko** Ĉu konsentite ? KF 28/29/31
- N° 52 **Tektonika arĥitekturo** Ĉu konsentite ? KF 29/
- N° 53 **Terminoj estu bazitaj nur sur esperantaj radikoj** KF 30/31
- N° 54 **Bildvortaro Duden 276 – planko, tekto, ŝtuparo** KF 30/31

ENKONDUKO alla N° 32

Jen ĉi-sube eltiraĵo de la lasta Konstru-Forumo N° 31 (novembro 2011) verkita de jan Werner :

Ni solvas termin-vakaĵojn

La temojn 38, 41, 45, 46, 48, 50, 52, mi en la lasta KF-numero por la diskuto fermis. Nun mi komentos la temojn 47 (Oberlicht), 51 (ŝtonceramiko), 53 (radikvortoj) kaj 54 (EBV Duden 276). Laŭ kiu maniero ni procedos estonte, decidos nia kolektivo interkonsente kun la kolego P. Grollemund. (PG)

PG : Mi proponas, ke ni plu konsideru la vortojn de la temo 54 (EBV Duden) al kiu, ĝis nun, mi ne multe portis grandan atenton ! (Multe da laboro antauvidebla !)

Ĉar diskuti pri objektoj foje ne konataj de ĉiuj malfaciligas nian inter-komunikadon !

Pri La temo 53 **– terminoj estu bazitaj nur sur esperantaj radikoj**.

Mia opinio (PG) :

Jes, foje estas tendenco ĉion « esperantigi » - sed je troigo tiudirekten, ni riskas uzi lingvaĵon kiu pli kaj pli mal-internaciiĝas. Unua ekzemplo : « **piedpilko** » (trafe esperanta !) kiu ne malebligas la uzadon de la pli internacia « **futbalo** » !

Dua ekzemplo : en la franca revuo « La Sago » iu kontribuanto, Andreo Andrieu, faras tre bonan laboron, klarigante per slipoj « Kiel traduki » francajn polisemiajn vortojn. Sed, li iom nun troigas, esperantigante sen bezono la nomojn de ne-internacie konataj nomoj, lokoj kaj urboj. Bordozo, Parizo,

Strasburgo, Liono estas ja delonge la esperantaj vortoj por la koncernaj urboj, kiel Berlino, Pekino, Londono, NovJorko, ktp. Sed li komencis esperantigi nomojn kiajn « La Tour du Pin » al « Turipeno », « Tassin La Demi-lune » al « Tasiluno » ktp ! La novaj esperantaj vortoj estas ne rekoneblaj eĉ de la lokaj esperantistoj !
Ni prikonsideru tiun tendencon- kies ĉefa malavantaĝo estas malinternaciigi esperanton !- Do, se necesas krei novajn vortojn, supozeble ene de terminologia kohereco, ni ne forgesu , ke nia celo estas prezenti **utilajn kaj uzotajn** terminojn al kiel eble plej granda nombro da personoj. Mi rimarkas, ke en nia kolektivo ĉeestas nur eŭropanoj. Bedaŭrinde mankas, koreanoj, japanoj, ĉinoj kaj aliaj !

Rimarko PG (ege malagrabla por mi !) Rerigardinte la lastajn KF-ojn, mi observas, 1 ke multajn temojn mi nek prizorgis nek legis (precipe Duden ks), 2 ke necesos al mi ege da tempo por ĉion relegi atente kaj provi kompreni, 3 ke kelkaj nocioj estas super mia komprenkapablo . (ekz balkoj ĉiaspecaj, bokoj, ks !), 4 ke tio ne ebligos al mi serioze partopreni viajn diskutojn !

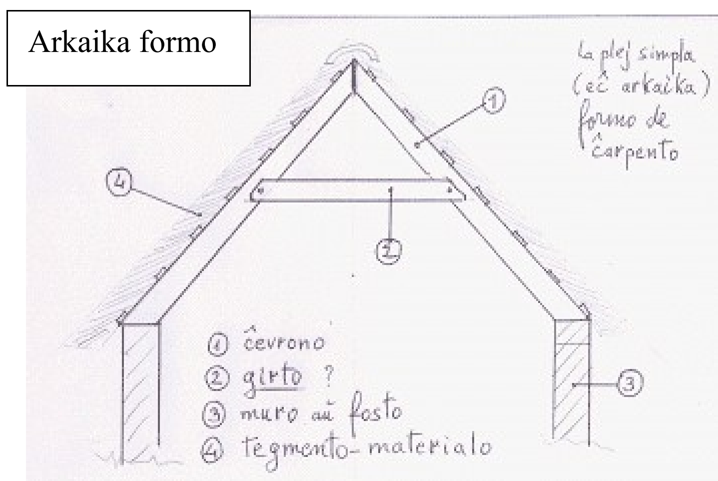
Proponoj (PG) : Ĉu interesus vin repripensi terminojn pri ĉarpentado laù **alia metodo** ol la nura kribrado de Duden ? Mi memorigas al vi, ke en la numero « Jar-Kolekto 2006 » Jan Werner jam verkis artikolon pri la « Ĉarpentista interligado de lignoj . Aperas vortoj kiaj *fosto ; ĉevrono ; patno ; ŝtreboj* ; ktp . Kaj jam estiĝis multaj interŝanĝoj viaj pri ĉarpentao, okaze de la **Bildvortaro Duden 273** (Ĉarpentisto) – tio kio povas helpi la ne-ĉarpentistoj.

Nu, por ke ĉiu havu klaran opinion de la traktota objekto, mi enŝovos iom postiome desegnojn kun la diversaj terminoj, foje proponitaj. Estus bone kompari kun la nacilingvaj terminoj ; ni ankaù spertis, ke la konceptado kaj prilaborado de ĉarpentaĵoj ne estas la sama en ĉiuj landoj, eĉ se najbaraj, kiel estas Francio kaj Italio . Kaj ju pli da **desegnoj, fotoj**, despli da klareco por ĉiuj, inkluzive de ne-specialistoj. Mi antaŭe pardon-petas al niaj KF-membroj kaj legantoj : Neniel, mi intencas prezenti min kiel la specialiston en ĉarpentado. La temo interesas min – ĉu ankaŭ vin ?- kaj per tiuj desegnoj, mi proponas al vi metodon. Ni solvu unue la problemon de la terminoj por bazaj ĉarpentaj pecoj, antaŭ ol iri pli antaŭen. Je alia vid-punkto, ni traktu laŭ terminologia logiko la vortojn jam ekzistantajn en PIV, kiel ŝtrebo ekzemple, ĉar tie kuŝas multaj problemoj !

Komenca pripensado pri la diversaj pecoj de ĉarpento.

1) La plej simpla kaj antikva formo de ĉarpento : **triangulo**, kies flankojn konsistigas la ĉevronoj (kiuj portas la tegmenton pere de bretaro) .

Arkaika formo

La ĉevrono-piedoj emas distanciĝi pro la pezo de la tegmento. Por malebligi tion, oni fiksis horizontalan trabeton, kies celo estas ĝuste pluteni la triangulan formon, kaj precipe la distancon inter la du ĉevronoj..

Kompreneble la spano estas malgranda (maksimume 4 metroj)

Ĉu oni povas nomi « **girto** » tiun pecon N°2 ?
Persone, mi trovas, ke « girto » ne ŝajnas tre taŭga. Ĉi-tie, ĝi aspektas al mi kiel « stego ». Vidu la difinojn de PIV ĉi-sube.

- 1 **Girto** Vidu Jar-Kolekton 2010 / paĝo 95 Tiu girto (N° 5 dufoje) en horizontala pozicio. utilas por firmigi kaj pluteni la spanon inter du mezaj fostoj, Ĉi-supre ne videblas fostoj .
- 2 **Stego** : (laù PIV) « Peco, kiu kunligas 2 flankojn de objekto,.. por plifortigi ilin, fiksi ilin en ne varia pozicio . »

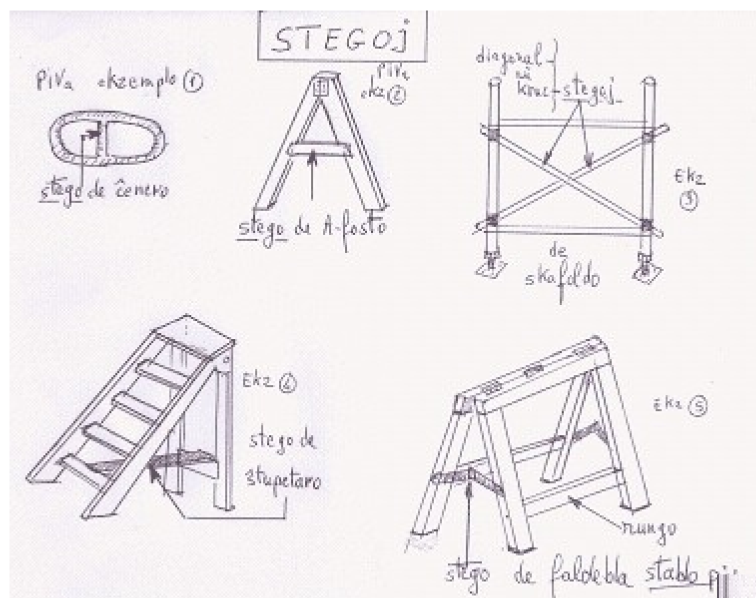

- 3 **Ŝtrebo** : (laù PIV) sinonimo de Kontraùapogilo : « helpilo konsistanta ordinare el klinita stango, por subteni kaj firmigi vertikalan foston. » Vidu foton : ŝtreboj subtenas la fostojn en vertikala pozicio antaŭ ilia kunligado.

Mi emus rezervi tiun terminon **ŝtrebo** al la ĉarpentaj pecoj, kiuj subtenas pecon ricevantan ŝarĝojn, krom la unua signifo de PIV , sinonimo de « kontraŭ-apogilo ».

Dume, **stego** estu rezervata al la pecoj kiuj firmigas la triangulan formon de truso.

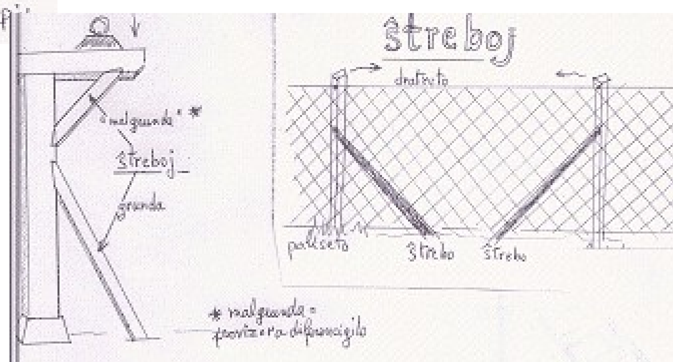
Bedaŭrinde, tiuj 2 terminoj iel similas , kio povas facile krei konfuzojn !

Jen 5 desegnoj de tio kion mi komprenas pri la termino « **stego** » kies funkcio estas kunligi, por fiksi en nevaria pozicio. Komprenble, la stego pro sia funkcio-mem « precipe kontraŭstaras la fortojn kiuj misformus la objekton » (PIV 2002)

Via opinio : ĉu vi konsentas aŭ ne, ke oni taksu **stegoj** la elementojn apude desegnitajn ?

<u>Rim</u> : mi skribis erare *ŝtupetaro* anstataŭ *Ŝtupareto.* Bonvolu korekti !

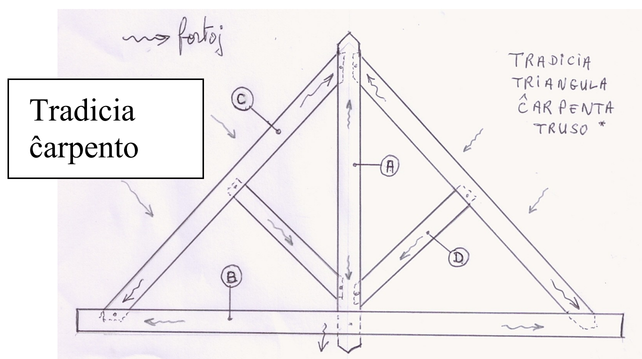
Jen nun, plia desegno, kun 2 ekzemploj de **ŝtreboj**.

La koncepto pri ŝtrebo por nia fako estu nepre pli larĝa ol la simpla „kontraŭ-apogilo“. Sammetode, bonvolu diri, ĉu vi taksas ŝtreboj tiujn 3 objektojn. :

- Ŝtrebo de dratreta paliseto
- Ŝtrebo ĉegrunda de fosto (kiel ĉe la supra foto)
- Ŝtrebo „malgrunda“ (tiun vorton nur hodiaŭ por precizigi kiun pecon de l'desegno !)

Mi konscias, ke ĉi-tiu lasta ŝtrebo ankaŭ estas stego ! Ĉu ni forlasu unu el la 2 vortoj ?

Mia opinie, la ĉefa diferenco inter la 2 terminoj**, stego** kaj **ŝtrebo**, kuŝas tie : stego celas fiksi, dum ŝtrebo precipe utilas por kontraùi fortojn. Se vi konsentus pri tio (vi ne estas devigataj !), ni havus kriterion port trafe uzi tiujn 2 terminojn, ege utilajn en la fako ĉarpentado !

2) Kaj nun denove al ĉarpentado !
La tradicia –en multaj landoj- triangulo de ĉarpenta truso.
Ties pecoj ekvilibrigas la diversajn fortojn (premo, tiro, flekso, kaj similaj)
Sur la apuda desegno, intence, mi desegnis nek patnojn, nek ĉevronojn, ktp. Sed mi tajpis la streketojn (ne nepre necesajn poste !)
inter la radikoj de la kunmetitaj vortoj.

Nu, kiel nomi tiujn pecojn ?
Kelkaj terminoj estas jam pli malpli konataj.

- A Pendo-fosto
- B Tir-trabo aŭ bind-trabo

A **Fosto** aŭ **pendo-fosto** : ĝi eltenas tir-fortojn supren kaj malsupren el la pecoj C kaj D.
Ĝia funkcio estas plura : fortikigi la ligon inter la 2 oblikvaj pecoj C ; ricevi la ŝarĝon de la tegmento-pezo trans la peco D ; subteni la pecon B kiu emas fleksiĝi malsupren pro la propra pezo.

B Tir-trabo aŭ **bindo-trabo** : ĝi eltenas la tirfortojn kiuj devenas el la bazo de ambaŭ pecoj N° 3.
Tiu tirtrabo povas ankaŭ fleksiĝi malsupren pro la propra pezo. Pro tio, ĝi estas ofte ligita al la pendofosto, ĉu per mortezo, tenono kaj kejlo, ĉu per ŝeklo. Ĉar tiu trabo estas ligita al la pendofosto kaj al la pecoj C - kio fermas la bazan triangulon - ĝi povas esti nomata « bind-trabo ».

C Stego aŭ Ŝtrebo aŭ alia termino ? Mia opinie, nepre necesas speciala termino pro tiu peco, kies funkcio estas fundamenta en ĉarpentado. Stego kaj ŝtrebo ne konvenas. Antaù ol decidi, mi petas de vi , ke vi serĉu la ekvivalenton en naciaj vortaroj aù enciklopedioj. Vidu la postan tabulon.

4 Stego aŭ Ŝtrebo ? Tiun pecon, ni povus taksi "ŝtrebon", ĉar ĝia funkcio estas simila al " kontraŭ-apogilo" (Vidu PIV je la vorto "apogi") Ĝi subtenas la pecon C kontraù la flekso-fortojn de la tegmento-pezo
Tial, nepre necesas trovi terminon por la pecoj C !

3) Nun, observu la 4an desegnon, el la libreto de Gilbert LEDON "Konstruu vian domon"
Instruigaj eraroj !
Jen rapida trarigardo pri ĉarpento ! (la aŭtoro ne celis pli !) Kiuj terminoj estas taùgaj ?

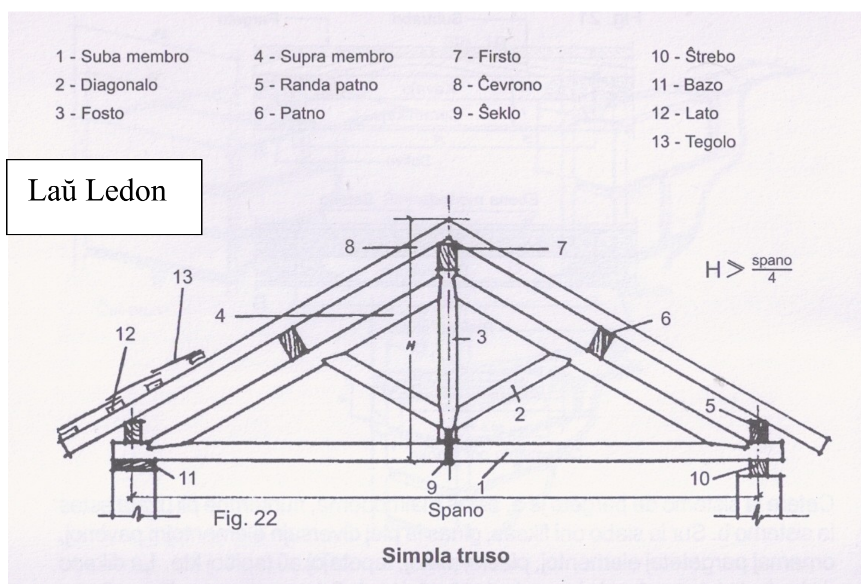

Fig. 22
Simpla truso

- 3 Fosto (malpreciza)
- 5 randna patno (preferindas baza patno aŭ mur-patno)
- 6 Patno (tie-ĉi meza patno)
- 8 Ĉevrono
- 9 Ŝeklo
- 12 Lato
- 13 Tegolo

Neniuj stegoj !

Krome, eble ekzemplo-cele, la alteco de la ĉarpento estas kalkultota tiel : H > spano/4 !

Kiuj estas la observeblaj eraroj ?

- 1 « Suba membro » ne akceptebla, ĉar tro svaga!
- 2 « Diagonalo » Same svaga. Tiun terminon ni eble uzos, sed pri tute alia peco.
- 4 « Supra membro » same ne akceptebla.
- 7 « Firsto » Fakte temas pri la « firsta patno » (patno kiu situas ĉe la firsto)
- 10 « Ŝtrebo » Neniel komprenebla sur tiu desegno. Almenaŭ la vorto estas konata !

Mia demando : kion vi pensas pri tiuj terminoj „stego“ kaj „ŝtrebo“ ?

Ni referencu al la desegno de la tradicia ĉarpento (kun ties simpla triangulo) por la sekva tabulo :

	Esperante	France	Germane	Angle	Ĉeĥe	Hungare	Nederlande	Kroate ktp
peco A	Pendofosto	Poinçon						
peco B	Tirtrabo	Entrait						
peco C	?	Arbalétrier						
peco D	Ŝtrebo ?	Contrefiche						

Ni solvas termin-vakaĵojn

La temo 38 – traverso, longverso : ĉu estas konsento inter ni pri tiuj du terminoj ? Mia opinie, jes.

La temo 41 – Segitaj lignopecoj. **J. Horváth** Mi ne havas kontentigan super-rigardon. Eble, ankaù vi ne. Ĉu S-ro Horvath povus proponi sintezan tabelon, kun dimensioj aŭ proporcio ? Planĉo, tabulo, breto, lato kaj similaj ! Uf,

La temo 45 – Balkosubtenaj konstruktoj Pierre : antaù ol diskuti pri proponitaj terminoj, kiaj “pendobalko”, “ŝtrebobalko” kaj aliaj, mi dezirus, ke ni precizigu la nociojn de “ŝtrebo” kaj aliaj. Al Jan W, mi aldonas : ĉu eblas al vi aldoni bildojn pri “simpla balko” kun ties du 2 ***artikaj*** subteniloj, unu el ili ***firma***, la dua ***ŝovebla***? Via priskribo en la paĝo 72 de la Jar-Kolekto 2010 estas malfacile de mi komprenebla, precipe pri la ĉi-supre itale skribitaj vortoj. Mankas desegnoj aù ekzemploj. Ĉu “balko” estas sinonimo de “trabo” ? Tute male, la desegno iam sendita pri lukarna ĉarpento kun ties supra kaj suba ***vicbalkoj*** estis tre klaraj. Dankon pro ĝi !

La temo 48 – bindoro Mi petas la partoprenantojn de KF iom prokrasti antaŭ ol decidi pri tiu termino. Ĉu ne indas antaŭe distingi « bindo-trabo-n » kaj « bindoro-n » ? Mi aldonas, kun pardonpeto, ke en la franca, *ferme principale*(ĉefa truso) kaj *entrait* (tirtrabo) tute ne estas sinonimaj. Vidu ĉi-supre.
La temo 49 – *castellated beam* → krenela balko. Bonvolu ne konsideri min idioto, sed mi ne komprenas al kiu nocio korespondas tiu objekto. La desegno estas tute malklara !
Ne ĝenas min la termino « krenela balko » Ĝenas min la malklareco. Ĉu vi ne intencas esti komprenataj ANKAŬ de ne-specialistoj ?

La temo 50 – EBV Duden 275 Tiu temo ege interesas min, sed por ne atendigi al vi la N° 32 de KF, mi ne komentos hodiaŭ. Prefere mi prenu tempon por detale legi kaj analizi .

La temo 51 – ŝtonceramiko
La temo 52 - tektonika arĥitekturo

Rimarko de PG pri « **pikardia** rilatas al Pikardio » jes ja, temas pri regiono norde de Francio. Tie la kamparanoj plu parolas nun francaspektan dialekton – neniel keltaspektan-. En tiu dialekto*, dum la mezepoko, estis skribitaj ĉefverkoj, kia “Le Chevalier de la Charrette » de Chrétien de Troyes. [La Kavaliro de la Ĉaro]. Poste, la francilia (pariza) dialekto sin imponis kiel la oficiala lingvo, pro evidentaj kaŭzoj, politikaj kaj ekonomiaj : la franca lingvo !

* Ekz de pikardia dialekto : esp : « rigardu la hundon kaj la ĉevalon» ; france « regarde le chien et le cheval» ; pikarde « erbe eŝ kien e eŝ kval» (fonetike skribita !)